

آداب‌نامه استفاده از هوش مصنوعی

یازدهمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی صنایع و سیستم‌ها

هدف از این آداب‌نامه، بهره‌گیری مسئولانه از ابزارهای هوش مصنوعی برای ارتقای کیفیت نگارش، ساختار، کدنویسی و تصویرسازی است، بدون آن که جایگزین داوری و مسئولیت علمی نویسندگان شود. نویسندگان صرفاً انسان است و ابزارهای هوش مصنوعی نویسنده محسوب نمی‌شوند. هر کجا خروجی این ابزارها وارد متن، کد، شکل یا تحلیل نهایی می‌شود، نویسندگان باید آن را بازبینی و صحت‌سنجی کنند و یک افشای کوتاه و روشن ارائه دهند. همین که نام و نسخه ابزار و کاربرد آن ذکر شود کافی است؛ افراط در جزئیات لازم نیست. برای نمونه می‌توان قبل از لیست منابع در قسمتی با عنوان "افشای استفاده از هوش مصنوعی مولد" نوشت:

«برای بهبود نگارش و ترسیم شکل‌های شماتیک از [نام/نسخه ابزار] استفاده شد و تمام خروجی‌ها توسط نویسندگان بازبینی شد.»

“We used [Tool/Version] for language polishing and schematic figures. All outputs were reviewed and verified by the authors.”

استفاده‌های رایج و قابل قبول شامل ویرایش زبانی و ساده‌سازی متن، پیشنهاد ساختار کلی، کمک به نگارش اسنپت‌های کد یا تست‌ها، ترسیم نمودارها و تصاویر شماتیک، و ترجمه چکیده است؛ البته به شرط آن که نتیجه با قضاوت انسانی بررسی شود. تولید داده مصنوعی هم مجاز است اگر به صراحت با برچسب «مصنوعی» معرفی شود، روش تولید آن در چند جمله توضیح داده شود و برای فریب خواننده به کار نرود. در مقابل، فهرست کردن ابزار هوش مصنوعی به عنوان نویسنده، تکیه بر ارجاعات یا ادعاهای تأییدنشده، و هر گونه دستکاری گمراه‌کننده داده یا تصویر پذیرفتنی نیست.

اگر هوش مصنوعی در کدنویسی کمک کرده، بهتر است نویسندگان اجرا و تست کوتاه ارائه دهند و توضیح دهند کدام بخش‌ها دست‌کاری یا بازنویسی انسانی شده است. در مورد تصاویر و نمودارها نیز اگر با کمک هوش مصنوعی تولید یا ویرایش شده‌اند، همین اعلام مختصر کافی است و باید از تغییراتی که برداشت علمی را تحریف می‌کند پرهیز شود. داوران و اعضای کمیته برنامه نیز می‌توانند برای بهبود نگارش گزارش داوری خود از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده کنند، اما حق ندارند محتوای محرمانه مقاله را در ابزارهای برخط وارد کنند و قضاوت علمی باید انسانی بماند.

در نهایت، کافی است نویسندگان پیش از ارسال مطمئن شوند که استفاده معنادار از هوش مصنوعی را به اختصار افشا کرده‌اند، ارجاعات و ادعاهای کلیدی را دستی صحت‌سنجی کرده‌اند، کد یا شکل‌های تولیدی را بررسی کرده‌اند، محرمانگی را نقض نکرده‌اند و فقط نویسندگان انسانی را در صفحه عنوان آورده‌اند. رویکرد کلی کنفرانس مشوق استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی برای ارتقای کیفیت است: شفافیت مختصر، بازبینی انسانی و پرهیز از تحریف علمی، کفایت می‌کند.